ÖVEGES JÓZSEF Fizikaverseny

Kolozsvár, JZsUK, 2024. április 13. *Országos döntő*

JAVÍTÓKULCS

VII. osztály

1. feladat (Csak akkor jár a pont, ha az egyetlen helyes kifejezést jelölte meg.)

	A helyes kifejezés	Pont
a)	tudományos	0,1
b)	görbületi sugár	0,1
c)	irányítás	0,1
d)	osztás	0,1

Összesen: **0,4 pont**

2. feladat (1 pont) (Minden helyes válasz 0,1 pontot ér. Mindent vagy semmit elv szerint.)

A falióra pontosan a 12 h *időt* mutatja. Az asztalon 1 kg *tömegű* narancs található. Az ágy 2 m *hosszúságú*. Az abrosz 1 m² *területű*. A virágváza 1 L *térfogatú*. Nagytata 0,5 m/s *sebességgel* sétál az asztal körül. A ceruzám 10 m/s² *gyorsulással* esett le az asztalomról. A vázában lévő víz *sűrűsége* 1000 kg/m³. Én a padlót 500 N nagyságú *erővel* nyomom. A hőmérő a szobában 20°C *hőmérsékletet* mutat.

Összesen: 1 pont

3. feladat

		Pont
a)	A vektor csúcsa <i>cikloist</i> ír le, talppontja meg <i>egyenest</i> . (Elfogadható más is, pl. a <i>megnyúlt félkörök</i> .)	0,2
b)	A vektor csúcsa kört ír le, a támadáspontja egy ponton (a tengelyen) áll.	0,2

Összesen: 0,4 pont

4. feladat (2,5 pont) (Moór Ágnes: *Középiskolai fizikapéldatár* – Kozma Tamás jóvoltából)

v – az ember sebessége, $v_{\ddot{0}}$ – az ökör sebessége	Pont
A rajzok	1
Amikor az ember a rönk mozgása irányába lépked t_1 ideig: $ \begin{array}{c} l + v_{\ddot{0}} \cdot t_1 = 17 \\ v \cdot t_1 = 17 \end{array} $	0,5
Amikor az ember a rönk mozgásával szemben lépked t_2 ideig: $ \begin{array}{c c} l - v_0 \cdot t_2 = 12 \\ v \cdot t_2 = 12 \end{array} $	0,5
$t_1/t_2 = 17/12 = (17 - l)/(l - 12)$. Innen $17 \cdot l - 12 \cdot 17 = 12 \cdot 17 - 12 \cdot l$ majd $29 \cdot l = 408$ és $l \approx 14$	0,5

Összesen: 2,5 pont

5. feladat (3,3 pont) (Kozma Tamás)

		Pont
	Az emelés két részből áll:	0,1
a)	amikor a rugó nyúlik, de a test még nem emelkedik. Ennek feltétele, hogy az emelő rugalmas erő egyenletesen növekedve elérje a test súlyát: $F_r = k \cdot \Delta l = G = m \cdot g$	0,5
	$\Delta l = \frac{m \cdot g}{k} = \frac{15}{25} = 0.6 \text{ m}$	0,3
	A végzett munka: $L_1 = \frac{F_{min} + F_{max}}{2} \cdot \Delta l = \frac{0 + k \cdot \Delta l}{2} \cdot \Delta l = \frac{0 + 25 \cdot 0.6}{2} \cdot 0.6 = 4.5 \text{ J}$	0,5

b)	amikor a test gyorsulás nélkül emelkedik, de már nem nyúlik a rugó:	0,1
	a maradék magasság: $h = 1.7 \text{ m} - 0.8 \text{ m} - 0.6 \text{ m} = 0.3 \text{ m}$	0,3
	A végzett munka: $L_2 = F \cdot 0.3 = G \cdot 0.3 = 15 \cdot 0.3 = 4.5 \text{ J}$	0,4
	Összesen a végzett munka: $L = L_1 + L_2 = 4.5 + 4.5 = 9 \text{ J}$	0,2
	az emelőerő a rugó felső végének elmozdulása függvényében: F(N) 15 0,6 0,9 v (m/s)	0,4
c)	A függvény alatti területek az egyes szakaszokon végzett mechanikai munkát jelölik: $L_1 = 15 \text{ N} \cdot 0.6 \text{ m/2} = 4.5 \text{ J}$, illetve $L_2 = 15 \text{ N} \cdot (0.9 - 0.6) \text{m} = 4.5 \text{ J}$. $L = L_1 + L_2 = 9 \text{ J}$	0,5

Összesen: 3,3 pont

6. feladat (1,4 pont) (Kozma Tamás)

		Pont
a)	$G = m \cdot g = 60 \cdot 10 = 600 \text{ N}$	0,2
	A súrlódási erő nagysága: $F_S = \mu \cdot G = 0.2 \cdot 600 = 120 \text{ N}$	0,2
b)	A test gyorsulása, vagyis a húzóerő legyen nagyobb a súrlódási erőnél.	0,1
c)	Mivel a teljesítmény állandó $P = F \cdot v$, a sebesség növekedésével arányosan csökken a húzóerő.	0,2
d)	Addig gyorsul a test, míg a húzóerő lecsökken a súrlódási erő szintjére, tehát: $P = \frac{L}{t} = \frac{F \cdot d}{t} = F \cdot v = F_S \cdot v_{max} \text{ és innen: } v_{max} = \frac{P}{F_S} = \frac{6000 \text{ W}}{120 \text{ N}} = 50 \frac{\text{m}}{\text{s}}$	0,5
	$v_{max} = 50 \frac{m}{s} = \frac{50 \cdot 3600}{1000} = 180 \frac{km}{h}$	0,2

Összesen: 1,4 pont

Hivatalból 1 pont